

פרשת ואתחנן- שבת נחמו

כניסת שבת: 19:07

צאת השבת: 20:00

ר"ת: 20:48

אופק תל אביב

ט"ז אב התשפ"ב

”עטרת מרדכי אליהו”

בית תורה וחסד

על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשון לצ"ה המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א
לעילוי נשמת הצדיקים הקדושים: רבי יעקב, רבי ישראל, רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביחצירא זיע"א

דור של אהבה וגאולה

אלה לו בעולם הזה, נכון לבו בטוח בה' אור עולם, וישמח לבו ויגל כבודו, ובהגיע למחוז חפצו שהוא עולם הקיים והבטוח (-העולם הבא) הנה שכרו אתו. ומעתה חיבת הקודש (-האהבה הקדושה הכוללת הכל) הוא היוצר (-ה' יתברך), ודבקו בו הלא הוא בניו וחיינו וממונו וביתר שאת (-כלומר הזכות והמעלה של הדבק בה', שהוא העיקר לזכיה בעוה"ב, כוללת בתוכה את אהבת הבנים החיים והכסף, והרבה יותר מהם)!

לכן בא דבר ה' וצוה אותנו (דברים פרק ו, ה):
”וְאֶהְבֶּתְּ אֶת יְקוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ”. שמשמעותו לאהוב אותו יתברך בכל לב, גם אם לא יתן לנו בנים חיים וכסף.

”כנגד הבנים אמר 'בכל לבבך'... וכנגד חיי (- חיים טובים וארוכים) אמר 'ובכל נפשך', וכנגד מזוני (-פרנסה) אמר 'ובכל מאודך', שיעריך בדעתו שלשתם יחד בה', כי הוא (-הקב"ה) טוב לישראל מעשרה בנים, ושלחן גבוה עליון הוא מאוד כמאמר התנא (אבות פ"ו) ששולחן גדול משולחנם, והחיים ממנו תוצאות חיים”. כלומר באהבתו יתברך כלולים כל אהבות כולם, והוא המקור של כל אהבות והברכות.

וכמה שיעור האהבה שחייב כל יהודי לאהוב את ה'? אומר "אור חיינו" שהוא כמו השיעור של אהבה והשמחה שיהיו בליבו של אדם שהיה חשוך בנים ועני ונטה למות. והנה בא נביא בדבר ה' ובישרו כי יקום מחוליו, ואשתו תלד בן וגם רווח גדול עתיד לבוא לו שממנו יתעשר. האיש הזה תהיה אהבת ה' "מורגשת בלבו בחשק מופלא על אשר הטיב עמו כמה מעלות טובות, כמו כן יצו ה' על כל איש ישראל עשות באהבתו תמיד, והוא אומר ואהבת את ה' וגו' פירוש כאילו נתן לך כל מחסורך, בכל לבבך שהם הבנים, וכמו כן ובכל נפשך שנתן לך נפשך אחר הגיעך לשערי מות, ובכל מאודך כאילו נתן לך כל ממונך שאתה חפץ".

באהבתו יתברך
כלולים כל
האהבות כולם,
והוא המקור
של כל האהבות
והברכות.

מדוע לאהוב את ה' ולעבוד את עבודת התורה והמצוות בשמחה, אם מראש חכמים אומרים שלא נקבל על כך שכר בעולם הזה, ומה שיהיה איתנו בעולם הזה מבחינת בנים, אורך חיינו והפרנסה שלנו, קשורים למזל שנולדנו בו ולפי לפי הזכויות הרוחניות שלנו!!

”אור החיים” הקדוש זיע"א, מתמודד עם שאלה קשה זו בפרשתנו ומשתמש במשל נפלא:

מעשה באדם שהיה עשיר גדול מאוד ובעל נכסים רבים, והנה נודע לו שיש סכנה גדולה במקום הימצאו, ועומדים עליו לכלותו ולקחת ממנו את כל עושרו ונכסיו. מיד מכר האיש את כל נכסיו והמיר את כל כספו במרגלית יקרה אחת ששוויה עצום, שמה על לוח ליבו, ומיהר להסתלק ממקומו, וברח ממקום למקום בדרכו לעיר גדולה המרוחקת מאוד ממקום מגוריו.

בדרכו עבר תלאות קשות, רעב וצמא ושפלות גדולה, אך ליבו שמח ועלץ עליו כל רגע, ביודעו שחיינו ורכושו ניצלו בנס, וביודעו שבהגיעו לעיר הגדולה שם יוכל למכור את יהלומו הנפלא ולחזור לעושר וכבוד רב.

”כן הדבר הזה (-בנמשל) אדם שזכה בדבקו יתברך ואהבתו, ובו קבץ כל ממונו והונו (- שהכניס את כל קניינו בעולם הזה, לתוך הקניין הגדול של אהבת ה' ודבקו), ויבז בעיניו קנות דבר בעולם הזה לצד סכנת המקום (-שאפילו אם יכול לזכות לעושר וכבוד, לא יחפוץ להתעסק בהם שהרי הסכנה שישתקע בהם, ויאבד את עיקר תכליתו שהיא חיי העולם הבא – גדולה מאוד), נוסף על מיעוט שוויו (- שאין שום דבר בעולם החומרי השווה בערכו לעומת חיי העולם הבא), ולקח לו ה' לאלהים (-לעובדו בלבב שלם, גם אם לא זכה לבנים, חיים טובים ועשירות) אין לך קנייה בעולם כקניין זה (- של דבקות בה'), למעלה (-הרבה יותר) מהאבן יקרה שבמשל כי מי ידמה לו ומי ישוה לו (-למי שזכה לאהבת ה' ולדבקה בו). ואדם כזה לו יהיה (-גם אם יקרה) שיהיה דחוק ומצטער

לא תגנוב בהידור

"וְלֹא תִגְנוֹב וְלֹא תַעֲנֶה בְרַעַף עַד שְׂוֵא" (ה', ז')

היה רגיל מרן הרב זצ"ל לספר בשם הרה"ג שלמה יוסף ז'ון ע"ה, מראשי האנצקלופדיה התלמודית ועוד ספרים חשובים: מעשה באדם אחד שהיה לו שטר כסף של מאה לירות, והוא הניחו למשמרת בתוך התנ"ך, בעמוד שבו כתוב הפסוק: "לא תגנוב". וזאת למה? כי אמר בליבו: אם מישוהו יפתח את התנ"ך ויראה את הפסוק, בודאי לא יגנוב את הכסף.

והנה, בא איזה גנב ממולח, פתח את התנ"ך, ומצא את השטר המונח לצד לא "תגנוב". מה עשה? הוא היה גנב מתוחכם, ופרט את אותו השטר לשניים, לקח חמישים לירות לעצמו, ואת החמישים הנותרים הניח בתנ"ך במקום בו כתוב הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך"...

לשם יחוד' בשמירת הבריאות

"וְנִשְׁמְרְתֶם מֵאֵד לְנַפְשֵׁיכֶם" (ד', ט"ו)

פעם אחת מרן בעל ה'בן איש חי' זיע"א לא חש בטוב, והביאו כמה רופאים לבדוקו, וביניהם גויים. אמרו לו הרופאים: כבוד החכם, אתה רגיל לשבת על הרצפה ולכתוב על הנייר, זה מה שגורם לך לעייפות יתרה, על כן עליך לצאת מעט לטייל ולנשום אויר צח וטוב.

הסכים ה'בן איש חי' לדבר, וקרא לבנו חכם יעקב, וביקש ממנו לקחת עמו ספר ולקרוא לו ממנו בדרך, כדי לקיים: 'ובלכתך בדרך', ושלא יהא ביטול תורה. הרופאים, שהיו שם, לא הסכימו לכך, ואמרו לו: חכם, עליך לפוש ולנוח לגמרי מבלי ספרים. אמר להם ה'בן איש חי': אם כך, אלמד איזה נושא ואתעמק בו בדרך. אך גם לזאת סירבו הרופאים, ואמרו: כבודו חייב לפוש ולא לאמץ את ראשו כלל. אמר להם ה'בן איש חי': אם כך, אלך לטייל כפי שהרופאים ציוו. קם ה'בן איש חי', ותיקן לומר: "לשם יחוד קודשא בריך הוא וכו' הריני יוצא לטייל כדי לקיים את גופי ולהביא לבריאותי, לקיים את מה שכתוב בתורה: 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' וכו', ואותו הנוסח הודפס בספר 'לשון חכמים'.

ברכת שבת שלום וגאולה שלמה ברחמים

מבית מדרשו

"עטרת מרדכי"

הרב זכריה מדאר 31 א' רחובות.

עטרת-מרדכי.קום 08-9397933 / 054-4477562

להצטרפות ללימוד יומי מתוק מדבש בוואטסאפ

שלחו "לימוד" ל 054-4477562

אור החיים הקדוש זיע"א בפרשת שופטים (י"ט, ח') מגלה סוד גדול, שלא רק את המזל ניתן לשנות לגמרי ע"י עבודת ה' מאהבה, אלא כל גילוי ההבטחות העצומות שהבטיח ה' לעם ישראל ביד עבדיו הנביאים שהם: ירושת כל הארץ, הגאולה השלמה ותחיית המתים, הכל תלוי בעבודת ה' בשלמות מתוך אהבה ולא מיראה. "הדור ההוא אשר יעמוד בזה (-לעבוד את ה' מתוך אהבה ולא מתוך יראה), בימיו יקיים ה' דברו הטוב... שהגאולה העתידה תלויה בעבודת ה' מאהבה דוקא".

אין ספק שדורנו זה זכה והתברך בנשמות גבוהות ומיוחדות, שרצונם וחפצם האמיתי הוא עבודת ה' מאהבה בדוקא. ואם כן דוקא על דורנו זה ניתן להיאמר בשמחה ובביטחון: "ענוים הגיע זמן גאולתכם!"

מעשה רב- סיפורים מהפרשה

חכמתם של יהודים פשוטים

"וּשְׁמֶרְתֶּם וְעִשִּׂיתֶם כִּי הוּא חֻמַּתְכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעִינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עִם חֻכְם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה" (ד', ו')

חכם מנשה שלו זצ"ל, הביא מעשה משמו של רבנו יוסף חיים, בעל ה'בן איש חי' זיע"א. פעם אחת היה ויכוח בין כמרים ליהודים.

יסוד הויכוח היה, שכל צד יכין שאלות שונות לצד שכנגדו, וקבעו ביניהם, שמי שיענה על שאלה: "איני יודע", ייזרק לכבשן האש. בא כומר אחד מומר (שהיה יהודי והמיר את דתו), וביקש להתווכח עם הרב היהודי, אלא שהרב חשש וסירב. בא יהודי אחר - שהיה מוחזק לעם הארץ - ואמר: תנו לי רשות ואלך אני להתווכח עם אותו מומר. אמר להם: אם אנצחו - הנה מה טוב, ואם לאו - יאמרו שניצחו אדם פשוט ועם הארץ (כמו הסיפור המובא עם גביחה בן פסיסא בסנהדרין צ"א ע"א).

בלית ברירה, נתנו הרבנים את אישורם. הלך אותו האיש, ופנה ושאל את אחד הכמרים: כתוב (שה"ש ו', י"ב): "לא ידעתי נפשי, שמתני מרכבות עמי נדיב" - תתרגם לי את המילים: "לא ידעתי" לאנגלית. אותו כומר השיב ואמר: "איני יודע". פנה אותו יהודי לנוכחים, ואמר: שמעתם, הנה הוא אמר: "איני יודע"!!

כששאלו אח"כ את אותו יהודי: הכיצד עשית זאת? הוא ענה להם: שאלתי את הרבנים את אותה שאלה וגם הם לא ידעו, ואם הם לא ידעו, כ"ש שהכומר לא ידע... כי כולם ענו לי - אחד בערבית, באנגלית ובצרפתית: "לא ידעתי". ובתמימות שלו הוא ניצחם.

עטרת מרדכי אליהו

בית תורה וחסד

רחובות

בית מדרש יום וחצות לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים, ובית תמחוי לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשון לצ"ח המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

עלון מס': 67

פרשת: ואתחנן

עטרת מרדכי לילדים

מעשה רב

מזמור לתודה

לפני כ-15 שנים הגעתי לרב זצ"ל וספרתי לו שבמקצועי אני קבלן, אבל עבשן אין לי עבודה בתחום. כל כמה שאני מחפש אני מרגיש שהכל סגור לי. גם אם אני מקבל עבודה, אני מקבל אחר כך הודעת בטול. כתבתי את שמי ואת הבעיה שלי על פתק, הבאתי לרב, הרב לקח את הפתק שהגשתי לו, הסתכל עליו ולא השיב. לא התאשתי, באתי אליו פעם נוספת ושוב הרב לקח את הפתק, קרא, החזיר לי ולא ענה. הבנתי שעכשיו לא שעת רצון ולכן לא אמרתי דבר. וכך באתי אל הרב עוד פעמיים. בפעם האחרונה שבאתי אל הרב, ספרתי לו שוב את הענין ומסרתי בידו פתק, הרב קרא בו ובאלו גזר עלי ואמר: בעזרת ה'.

משתי המילים הללו הבנתי שכעת נפתחו שערי השמים, המניעות הוסרו והתפלות התקבלו. וכך באמת קרה. לא הצטרפתי להמתין זמן רב, כבר למחרת קבלתי עבודה במקצוע שלי, בקלות ועם שכר נאה.

ידעתי לא ליחס את זה למקרה, ועל כן הגעתי אל הרב ובשרתי לו שקבלתי עבודה ואני מבקש להודות לו. אמר לי הרב והביט כלפי מעלה: תודה לו, לא לי. ("אביהם של ישראל" 9)

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

בפרשתנו כתוב -

"בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלקיך ושמעתי בקולו" (ד', ל')

עקר מצות התשובה היא כְּאִשֶּׁר הָאָדָם נִמְצָא עֲדֵיו בְּכוּחוֹ, כְּדַבְרֵי הַרְמֵב"ם בְּהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה (פ"ב ה"א). אולם גם כְּאִשֶּׁר הָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּזַקְנוֹתוֹ, כְּשִׁכּוּחוֹ אִינוֹ עִמּוֹ, אוּ מִפְּנֵי צָרָה שֶׁהִתְרַגְּשָׁה עָלָיו חִלְיָה, – גַּם זוֹ תְּשׁוּבָה מִקְבֵּלֶת וְרְצוּיָה.

היצר הרע אומר לאדם, שאם הוא חוזר בתשובה בזקנותו, או רק משום שהתרגשה עליו צרה, לא תועיל לו התשובה. כך מנסה היצר להרחיק את האדם מלשוב אל בוראו.

על כך אומרת התורה: אמנם הטוב ביותר הוא לעשות תשובה בתחלה; אך גם אם האדם לא שב מעצמו, אלא רק בשל הצרות, "בצר לך", או שהחליט לחזור בתשובה כשכבר פוּחוֹ אִינוֹ עִמּוֹ, "באחרית הימים" - עדין "ושבת עד ה' אלקיך", תשובתו מקבלת לפני המקום. (מעובד מ"דברי מרדכי")

גדולים צדיקים

הרב יעקב בלי – ה'מעם לועז'

הרב **יעקב בלי** נולד לאמו ולאביו הרב מכיר בלי בשנת תמ"ה (1685) בירושלים.

הרב בלי היה בקי בכל מקצועות התורה, כפי שנראה מספרו '**מעם לועז**', בו שלב פרושים על פי הפשט, מדרשים והלכות מסכמות מהפוסקים אשר היו לפניו.

בספרו היטיב להדגיש את המצוות שבין אדם לחברו שבהן הרחיב ועורר את קהל הקוראים.

את ספרו הדפיס אחרי הסכם עם אחד מעשירי קונשטא ואוהב התורה הרב יהודה מזרחי.

הרב יעקב בלי נפטר ביום י"ט אב ה'תצ"ב (1732).

זכותו יגן עלינו אמן.

חידות

שאלות א-ב על הפרשה

1. "כי השם אלקיך..."
2. במעמד הר סיני הָהָר הָיָה...
3. המיוחד בישראל שהשם לקח אותו...
4. השם שומר את הברית והחסד לאוהביו ולשומרי מצוותיו עד אָלֶף _____
5. עשו כהגן
6. בחר
7. חוץ מ
8. רצה מאד
9. "ההר" בארמית

(מתוך חב"ד)

תשובות ניתן לשלוח
על איומ שליש אפס:
153-54-4477-568 / מייל:
ateretme@gmail.com

העלון מוקדש לע"ג: שלום בן סאלם, ישראל כלפו בן ריחנה רחל, יונה חממה בת גמר, נפתלי שארלי בן סידה, לאה בת גיטה, בכור בן יעל, רפאל בעדאש בן מסעוד, הרה"ג יעקב ישראל קנייבסקי זיע"א (הסטייפלר), נעמי רוחמה בת פולט, רובידה בת אסתר,